

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון

א' בתמוז תשפ"ב
30 ביוני 2022
סימוכין: 2000-1035-2022-0001045

לכבוד

קציני/ות ביקור סדיר

מנהלי/ות יחידות קידום נוער- היל"ה

שלום רב,

הנדון: עבודה משותפת של קציני ביקור סדיר ויחידות קידום נוער- היל"ה

אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון פועל על פי תפיסה פדגוגית ייחודית- פדגוגיה טיפולית אשר יוצרת חיבור בין העולם הלימודי-אקדמי לבין זה הרגשי-התפתחותי. כך בהתאמה האגף פועל לחיבור הדוק בין המחלקות השונות באגף, ובכך מביא לחיבור מיטבי וראייה הוליסטית של הגורמים הרלוונטיים אשר עובדים עם ילדים ונוער בסיכון בתוך הרשויות המקומיות.

שיתוף הפעולה בין ביקור סדיר לעובדי קידום נוער יכלול:

- א. קביעת סדירויות עבודה בין קציני הביקור ברשות ובין עובדי יחידות קד"ן.
- ב. היכרות הדדית מעמיקה של המענים הניתנים ביחידת קידום נוער וביחידת ביקור סדיר ותיאום המענה הניתן לבני הנוער הזקוקים לו. סדירויות העבודה יהיו בשני צירים מרכזיים:
נשירה גלויה: ניטור שיטתי פרטני של כל נושר גלוי, שנשר מהמערכות הפורמליות וגיוס לחזרה אל המערכת (הבית ספרית או קידום נוער-היל"ה).
- נשירה סמויה:** בית הספר הינו המסגרת הפורמלית שבמסגרתו ניתנים מענים חינוכיים- רגשיים לתלמידים. במקרים שאין די במענים הבית ספריים, עובדי קידום נוער יהיו חלק מעבודת המניעה, בשיתוף עם הביקור הסדיר ונציגי האגף בתוך בתי הספר.
- ג. קליטת תלמיד/נושר אל יחידת קידום נוער היל"ה תעשה באישור עם קצין הביקור הסדיר.
- ד. בקשות פטור- במקרים בהם תלמידים מבקשים פטור מחוק לימוד חובה, יש למצות תחילה את כלל האפשרויות הקיימות במערכת. מכאן, שלפני הגשת הבקשה לפטור יתקיים תהליך היוועצות ותיאום עם יחידת קידום נוער היל"ה ברשות, לשילוב של התלמיד ביחידה, לתהליך התערבות חינוכי-טיפולי וללמידה בהיל"ה.
- ה. אחריות הקב"ס לבצע מעקב על תלמידים בסיכון, גם על תלמידים שהופנו ללמידה בתכנית היל"ה. במקרים בהם לתלמיד יש קשיי התמדה בתוכנית היל"ה או שהתלמיד נשר מתכנית היל"ה, על מנהל היחידה לקידום-נוער לדווח על כך בכתב לקצין ביקור סדיר, שיהיה אחראי לשיבוצו מחדש או כל התערבות אחרת המתואמת ביניהם.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון

א' בתמוז תשפ"ב

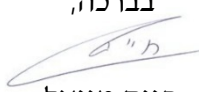
30 ביוני 2022

סימוכין: 2000-1035-2022-0001045

- ו. צוותי הקב"סים וצוותי קידום-נוער ברשות המקומית יקיימו ישיבות סדירות אחת לחודש לצורך שיתוף ותאום הפעולות. מפגשים סדירים אלו יאפשרו לבחון את המענים הניתנים, לחזק את הצד הטיפולי בראייה הפדגוגית וליצור במידת הצורך פתרונות חדשים. הישיבות יעסקו גם בבחינה מקצועית של בעיות התמדה או קשיים אחרים.
- ז. הישיבות ינוהלו במשותף על ידי מנהל היחידה לקד"נ-היל"ה ומנהל יחידת הבק"ס. ברשויות בהן יש מנהל מחלקה לילדים ונוער בסיכון, הוא יזמן וינהל ישיבות אלו.
- ח. הישיבות יתקיימו בפורמט קבוע ויתועדו במערכות המשרד: קב"ס בקבסנט, קד"נ במערכת קד"נ. הן יעסקו בתלמידים עליהם מתקיימת היוועצות ומתקבלות החלטות ונושאים כלליים שמועלים במשותף. תיעוד הישיבות ישמר הן אצל מנהל יחידת קציני ביקור סדיר והן אצל מנהל יחידת קד"נ.
- ט. מטה האגף והממונים במחוזות יעמדו לרשות הצוותים ברשויות המקומיות, כדי לסייע ולתמוך בתהליכים של הבנייה וחיזוק שיתופי הפעולה והעבודה המשותפת, לטובת בני הנוער מקבלי השירותים.

לשני הגורמים: לקידום נוער ולביקור הסדיר, יתרונות וחוזקות משלהם. העבודה המשותפת במתווה המתואר לעיל תבטיח מענה שלם והוליסטי, התואם את תפיסת הפדגוגיה הטיפולית של האגף, והמקדם את התיכולל והחיבורים בין גורמי האגף ברשויות. זוהי האחריות של כולנו, לחזק ולהעמיק את העבודה המשותפת.

בברכה,

חיים מויאל
מנהל האגף

העתק: הנהלת האגף

גב' יפעת קלמרו, מנהלת המחלקה לקידום נוער-היל"ה
מר רפי בטיט, מנהל המחלקה לביקור סדיר ומניעת נשירה
גב' חנה אוליאל, מפקחת ארצית קידום נוער
גב' אורנה קורנבוים, מנחה ארצית ביקור סדיר ומניעת נשירה
מר צח סלור, מרכז חינוך טיפול במטה קידום נוער

תפוצה: מנהלי יחידות קידום נוער-היל"ה וקציני ביקור סדיר ברשויות

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון

א' בתמוז תשפ"ב

30 ביוני 2022

סימוכין: 2000-1035-2022-0001045

נספח

המחלקה לביקור סדיר הוקמה מתוקף חוק לימוד חובה, תש"ט-1949 ופועלת לאכיפתו מתוקף חוזר מנכ"ל, מביקור סדיר למניעת נשירה - 2017. באחריות קציני הביקור לאתר תלמידים אשר נשרו ממערכת החינוך ותלמידים בסכנת נשירה ממערכות חינוכיות, תוך קידום זכותו של כל תלמיד ללמוד במסגרת שתאפשר לו לממש באופן מיטבי את הפוטנציאל האישי שלו. בשנים האחרונות נעשה "היפוך פירמידה" וקציני ביקור סדיר שעבדו עם נושרים גלויים, משקיעים את מירב זמנם במניעת נשירה סמויה, בארבע זירות עיקריות: תלמידים, הורים, צוות חינוכי בבית הספר, עובדי רשות כגון: עובדי רווחה, פסיכולוגים, ובעלי מקצוע רלוונטיים למניעת נשירה. קציני ביקור סדיר מומחים בתחום מניעת נשירה, מתכללים את המקרים ומתמחים בבניית תכניות התערבות, במתן מענה מותאם במהירות וביעילות.

מענים מרכזיים של יחידת בק"ס:

תכנית מניעת נשירה עכשיו, גיבוש תכנית עבודה להכלה ולמניעת נשירה במוסד החינוך, איתור ומיפוי של נשירה סמויה ושל תלמידים בסכנת נשירה, הקמת צוות בין מקצועי מוסדי, מעקב אחר יישום התכנית והשגת יעדיה.

היחידה לקידום נוער-היל"ה ברשות, מהווה מרכז חינוכי-טיפול-השכלתי, והיא בנויה מאנשי חינוך טיפול (עובדי קד"נ וצוות הוראה) המתמחה במתן שירות חינוכי-טיפולי לנוער בסיכון (מנותקים ותלמידי תכנית היל"ה). עובדי קידום נוער מומחים בבניית תכניות התערבות עבור בני נוער בסיכון והם פועלים מחוץ ובתוך בתי"ס במגוון תכניות. בעבודתם בתוך בתי הספר, המומחיות של עובדי קידום נוער היא בסיוע פרטני ובעבודה מערכתית, משלימה - הורים ומשפחות או מעגלים אחרים. באופן זה, בעבודה משותפת עם קציני הביקור הסדיר והצוותים החינוכיים הם מבטיחים מתן מענה פדגוגי-טיפולי שלם, המסייע בחיזוק המסוגלות, בהתמדה ובמניעת נשירה.

ביחידות קידום נוער פועלת תכנית היל"ה. תלמיד שלומד בהיל"ה, מממש את חוק לימוד חובה. לפיכך, תלמידי היל"ה אינם תלמידים נושרים. תכנית היל"ה הינה מסגרת לימודים חוץ בית ספרית, לקראת השלמת השכלה לתעודה (8-12 שנות לימוד ובגרות). התכנית מבוססת על למידה מותאמת אישית וקבוצות למידה קטנות ומביאה את בני הנוער להישגים לימודיים וסגירת פערים מרשימים. קציני הביקור הסדיר נדרשים להכיר את התכנית ויכולותיה ולהפנות אליה בני-נוער שאינם מתאימים למסגרות הרגילות.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון

א' בתמוז תשפ"ב
30 ביוני 2022
סימוכין: 2000-1035-2022-0001045

חשוב: שילוב בתכנית היל"ה יכול להיות עבור הנער/ה גם "**תחנת מעבר**" – כלומר: ניתן לשלב נער/ה נושר/ת בהיל"ה למספר חודשים במסגרת תכנית התערבות אישית, מותאמת ומתואמת עם הקב"ס ובית הספר. הקב"ס, לאחר בדיקת מוכנותו של הנער/ה ישלבם חזרה, במסגרת בית ספרית.

מענים מרכזיים ביחידה לקידום נוער-היל"ה:

השלמת השכלה בתכנית היל"ה, הכנת הנוער לעולם העבודה, הכנת הנוער לשילוב צבאי או אזרחי, מנהיגות ותרומה לקהילה, הפחתת התנהגויות סיכון, מניעת נשירה- סיוע לתלמידים בסכנת נשירה באמצעות שירותי חינוך טיפול.